Sygn. akt **OS 7/23**

POSTANOWIENIE

Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych w Lublinie
z dnia (…) r.

w składzie:

Przewodniczący: **r.pr. Anna Jakubowska-Rybczyńska**

Sędziowie: **r.pr. Jerzy Piskorski- sprawozdawca**
r.pr. Paweł Cegiełko

Protokolant: Joanna Kowalska

po rozpoznaniu na posiedzeniu jawnym w dniu (…)r. sprawy ze skargi (…)na postępowanie radcy prawnego (…)na skutek odwołania z dnia (…)r. od postanowienia Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych w Lublinie z dnia (…)r., sygn. akt RD-(…)o odmowie wszczęcia dochodzenia

postanawia:

na podstawie art. 437 § 1 k.p.k. w zw. z art. 17 § 1 pkt 2 k.p.k. (tj. Dz. U. z 2022 r., poz. 1375 z późn. zm.) oraz w zw. z art. 74^1 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych (tj. Dz.U. z 2022 r., poz. 1166) utrzymać w mocy zaskarżone postanowienie Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych w Lublinie z dnia (…)r., sygn. akt RD-(…)o odmowie wszczęcia dochodzenia.

Przewodniczący: Członkowie:

…… …… ……
r.pr. Anna Jakubowska-Rybczyńska r.pr. Jerzy Piskorski r.pr. Paweł Cegiełko

OSD 7/23

UZASADNIENIE

W dniu (…)r. do Okręgowej Izby Radców Prawnych w Lublinie wpłynęło zawiadomienie prokurenta spółki działającej pod firmą (…)z siedzibą w (…)o możliwości popełnienia przewinienia dyscyplinarnego przez radcę prawnego (…). Skarżąca zarzuciła radcy prawnemu, że jako pełnomocnik (…)w pozwie o zapłatę z dnia (…)r. skierowanym do Sądu Rejonowego (…)użył sformułowań, z których wynika, że Spółka wprowadziła Sąd w błąd zaś działające w imieniu tej spółki osoby dokonały wyłudzenia drugiej zapłaty za tę samą fakturę. Na dowód powyższego załączyła kopię pozwu, w którym radca prawny (…)użył sformułowań skutkujących złożeniem przedmiotowego zawiadomienia. Skarżąca rozszerzyła zawiadomienie w piśmie doręczonym (…)r. podnosząc, że ww. radca prawny w zażaleniu na postanowienie Sądu Rejonowego (…)z siedzibą w (…) z dnia (…)r. sygn. akt: (…)podał, że Spółka dokonała wyłudzenia na szkodę (…). Użyte przez radcę prawnego sformułowania stanowiły, w ocenie skarżącej, nadużycie wolności słowa oraz przekraczały granice określone przepisami prawa oraz rzeczową potrzebą, co uzasadnia stawianie zarzutu przewinienia dyscyplinarnego zgodnie z art. 11 ust. 2 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych oraz art. 38 ust.1 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego. Na dowód powyższego skarżąca załączyła kopię zażalenia.

Zastępca Rzecznika Dyscyplinarny Okręgowej Izby Radców Prawnych w Lublinie wezwał radcę prawnego (…)do pisemnego ustosunkowanie się do zawiadomienia i do przedłożenia stosownych dokumentów. Następnie postanowieniem z dnia (…)r. w sprawie o sygn. akt RD-(…)Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego odmówił wszczęcia dochodzenia przeciwko radcy prawnemu (…)uznając na podstawie art. 17 § 1 pkt 2 k.p.k. w związku z art. 74^1 ustawy o radcach prawnych, że czyn nie zawiera znamion czynu zabronionego, zaś stanowisko Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego zostało szczegółowo uzasadnione.

Pismem z dnia (…)r. Skarżąca złożyła odwołanie od Postanowienia Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego, wnosząc o uchylenie przedmiotowego Postanowienia i przekazanie sprawy do Rzecznika Dyscyplinarnego celem wszczęcia postępowania. W uzasadnieniu odwołania Skarżąca zarzuciła, że kwestionowane Postanowienie narusza art. 94 § 1 pkt 3 k.p.k. w zw. z art.74^1 ustawy o radcach prawnych poprzez brak sprecyzowania jakiego/jakich czynu/czynów to orzeczenie dotyczy oraz na dowolne i błędne przyjęcie, że radca prawny (…)swym zachowaniem nie nadużył wolności słowa oraz nie przekroczył granic określonych przepisami

prawa oraz rzeczową potrzebą, a tym samym że odmowa wszczęcia postępowania nie była uzasadniona. Wskazała także na rozszerzenie zawiadomienia o drugie naruszenie zasad etyki wskazane w piśmie z (...)r. i podniosła, że z treści zaskarżonego postanowienia nie można wywnioskować, którego z naruszeń dotyczy. Skarżąca podnosiła, że przysporzenie po stronie reprezentowanej przez nią Spółki miało miejsce na podstawie prawomocnego wyroku, dlatego nie może być uznane za wyłudzenie lub wprowadzenie Sądu w błąd.

Odwołanie zostało rozpoznane przez Okręgowy Sąd Dyscyplinarny w dniu (...) r.. Sąd uchylił zaskarżone postanowienie i przekazał sprawę Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego do ponownego jej rozpoznania, podnosząc, że zaskarżone postanowienie wydane zostało przedwcześnie, nie zostały bowiem w stopniu wystarczającym wyjaśnione okoliczności sprawy, dlatego nie można uznać, że Zastępca Rzecznika dyscyplinarnego dysponował materiałem pozwalającym ustalić w sposób niebudzący wątpliwości, czy doszło do popełnienia przewinień dyscyplinarnych. Okręgowy Sąd Dyscyplinarny wskazał na rozszerzenie zawiadomienia o możliwości popełnienia przewinienia dyscyplinarnego, w odniesieniu do którego Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego powinien był zażądać wyjaśnień od radcy prawnego (...)odnośnie do okoliczności użycia przez niego kwestionowanych sformułowań zawartych w piśmie procesowym z dnia (...)r. Nadto Sąd zwrócił uwagę na niewystarczające uzasadnienie podstaw faktycznych i prawnych wydanego postanowienia o odmowie wszczęcia postępowania. Okręgowy Sąd Dyscyplinarny zwrócił przy tym uwagę, że uchylenie postanowienia Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego nie przesądza przyszłego rozstrzygnięcia, to bowiem zależy od wyników postępowania dowodowego, jakie powinno zostać przeprowadzone przez Zastępcę Rzecznika Dyscyplinarnego na skutek uchylenia jego postanowienia z dnia (...)r.

W wykonaniu postanowieni Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego, Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego przeprowadził czynności wyjaśniające, następnie postanowieniem z (...)r. odmówił wszczęcia dochodzenia. W uzasadnieniu podniósł, że działania radcy prawnego nie stanowią przewinienia dyscyplinarnego, ponieważ pozostawał w przekonaniu, że doszło do wprowadzenia w błąd i zasądzenia na rzecz spółki kwoty pieniężnej mimo zaspokojenia wierzytelności, że doszło do bezpodstawnego wzbogacenia (...) że nie poinformowano komornika o zaspokojeniu należności i mimo nieistnienia wierzytelności prowadzono egzekucję.

Pismem z dnia (...)r. (...)wniosła odwołanie od postanowienia Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego z (...)r., zarzucając brak sprecyzowania, jakich czynów zaskarżone postanowienie dotyczy, dowolne i błędne przyjęcie, że nie doszło do przewinienia

dyscyplinarnego oraz niezastosowanie się do zaleceń i wskazówek Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego zawartych w Postanowieniu z (…)r. Zarzuty zostały obszernie uzasadnione w treści rzeczonego Odwołania.

Okręgowy Sąd Dyscyplinarny zważył, co następuje:

Po rozpatrzeniu materiału dowodowego zgromadzonego w aktach sprawy oraz argumentacji strony skarżącej, Okręgowy Sąd Dyscyplinarny doszedł do przekonania, że odwołanie nie zasługuje na uwzględnienie, zaś postanowienie o odmowie wszczęcia postępowania dyscyplinarnego, mimo uchybień, odpowiada prawu.

Szczegółowa analiza prawna niniejszej sprawy dokonana została przez Okręgowy Sąd Dyscyplinarny w uzasadnieniu Postanowienia z dnia (…)r. Sąd w obecnym składzie podziela stanowisko i analizę prawną zawartą w rzeczonym Postanowieniu, powtarzanie więc argumentów tam przytoczonych wydaje się zbędne. Uzupełniająco należy stwierdzić, że materiał dowodowy w sprawie uzupełniony został o stanowisko radcy prawnego (…) zawarte w piśmie z (…)r., w którym podnosi, że kwestionowanych sformułowań użył, ponieważ „*celem było podkreślenie naganności postępowania polegającego na żądaniu zapłaty za fakturę, mimo wiedzy, że została ona już raz zapłacona, a fakt ten został przed Sądem zatajony*". Podnosi nadto zaistnienie negatywnej przesłanki procesowej w postaci braku skargi uprawnionego oskarżyciela, wynikające z braku zarządu w Spółce, zarówno w dacie składania pierwszego zawiadomienia tj. (…)r. jak i obecnie, na dowód czego do którego załączone zostały wydruk z (…)oraz Postanowienie Sądu Okręgowego w (…)z (…)r. w sprawie Sygn. akt (…)w przedmiocie zawieszenia oraz postanowienie w tej samej sprawie z dnia (…)w przedmiocie podjęcia zawieszonego postępowania i wyznaczenia kuratora dla Spółki. Zatem żądanie Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego rozpatrującego odwołanie od Postanowienia Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego o odmowie wszczęcia postępowania dyscyplinarnego z dnia (…)r. w zakresie uzupełnienia materiału zostało wykonane poprzez pisemne odniesienie się radcy prawnego do uzupełnionych zarzutów i przedłożenie dokumentów na poparcie jego stanowiska. Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego zasadnie przyjął, że nie zachodzi negatywna przesłanka procesowa wskazana w piśmie radcy prawnego (…), dokonał oceny całokształtu materiału dowodowego i wydał postanowienie w oparciu o dostępny materiał. Wprawdzie Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego w uzasadnieniu nie opisał poszczególnych czynności zarzucanych radcy prawnemu jako osobne przewinienia dyscyplinarne i nie odniósł się literalnie i bezpośrednio do każdego z nich, jednak uznać

należy, iż wymieniając skargę z (…)r. i uzupełnienie skargi z (…)r. zakresem rozstrzygnięcia objął wszystkie zarzuty w tych pismach sformułowane. Dla Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego w składzie rozpoznającym sprawę zakres przedmiotowy Postanowienia Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego nie budzi wątpliwości, zaś uchybienie w postaci niewypunktowania każdego z zarzutów z osobna wobec wyraźnego stanowiska i wspomnianego wyżej wymienienia pism skarżącej zawierających poszczególne zarzuty, mimo iż może być uznane za uchybienie, nie uzasadnia uchylenia zaskarżonego Postanowienia. Zdaniem Sądu dla oceny kwestionowanych wypowiedzi istotne są okoliczności sprawy. Niezależnie od argumentacji użytej przez skarżącą w odwołaniu od ww. Postanowienia na temat oparcia egzekucji na prawomocnym orzeczeniu Sądu, nie można tracić z oczu podstawowej kwestii jaką było powtórne wyegzekwowanie raz już uregulowanej należności przez spółkę, w imieniu której Skarżąca działa, od mocodawcy radcy prawnego. Powoływanie się przy tym skarżącej na prowadzenie egzekucji w oparciu o prawomocny nakaz zapłaty nie usprawiedliwia podjętego działania, które nie zasługuje na akceptację. Celem postępowania sądowego jest bowiem doprowadzenie do rozstrzygnięcia zgodnego z prawem, a następnie, jeśli dotyczy należności pieniężnych, do zaspokojenia wierzytelności, która nie została zaspokojona, nie zaś do uzyskania bezpodstawnych korzyści majątkowych w wyniku błędów procesowych przeciwnika procesowego, czy jak w tym wypadku – nieodebrania w terminie nakazu zapłaty, co skutkowało jego uprawomocnieniem się. Istotą szeroko rozumianego wymiaru sprawiedliwości jest bowiem Sprawiedliwość. Powoływanie się przez skarżącą na istnienie prawomocnego orzeczenia jako usprawiedliwiającego egzekwowania nieistniejącej należności, niezależnie od tego, czy została zaspokojona przed wytoczeniem powództwa, czy też w trakcie procesu, nie znajduje akceptacji Sądu, jako sprzeczne z ideą Sprawiedliwości. W tym zakresie Sąd w pełni podziela stanowisko Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego opierające się na uznaniu, że radca prawny formułując stwierdzenia będące podstawą skierowanych przeciwko niemu zawiadomień nie dokonał przewinienia dyscyplinarnego. Granice wolności słowa, których przekroczenie zarzuca skarżąca, muszą być bowiem rozpatrywane w kontekście danej sprawy, nie zaś w oderwaniu od okoliczności i przyczyn, dla których zostały użyte. Podobnie wypowiedział się Sąd Najwyższy w Wyroku z dnia 23 czerwca 2023 r. w sprawie II ZK 56/22: „*Tylko bowiem wówczas, gdy wypowiedź sformułowana w piśmie sporządzonym przez radcę prawnego w imieniu mandanta wykracza poza granice "rzeczowej potrzeby", może stanowić przedmiot przypisania deliktu w postępowaniu dyscyplinarnym. Tym samym o popełnieniu deliktu*

*dyscyplinarnego nie decyduje samodzielnie niezgodność wypowiedzi z Kodeksem Etyki Radcy Prawnego. **Ustalenia nie mogą być uczynione in abstracto**."*

Mając powyższe na uwadze Okręgowy Sąd Dyscyplinarny na podstawie art. 437 § 1 Kodeksu postępowania karnego w związku z art. 17 § 1 p. 1) k.p.k i art. 74^1 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych (Dz.U. z 2002 r., Nr 123, poz. 1059 z późn. zm.) zaskarżone Postanowienie Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego utrzymał w mocy.

POUCZENIE:

Niniejsze postanowienie jest ostateczne i nie przysługuje od niego prawo wniesienia odwołania - art. 74^1 pkt 1 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych (Dz. U. z 2022r., poz. 1166) w związku z art. 426 § 1 k.p.k.

Przewodniczący	Sędziowie:	
……..……..	……	……
r.pr. Anna Jakubowska-Rybczyńska	r.pr. Jerzy Piskorski	r.pr. Paweł Cegiełko